



XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁC NHÀ KHOA HỌC TRẺ VỪA “HỒNG” VỪA “CHUYÊN” THEO LỜI BÁC HỒ DẠY

NGUYỄN THỊ THANH NGÀ *

Tóm tắt: Trong bối cảnh hiện nay, tình hình quốc tế và trong nước có những diễn biến phức tạp, nhiều thách thức. Bên cạnh đó, công cuộc đổi mới toàn diện đất nước đi vào chiều sâu đặt ra nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn mới. Các thế lực thù địch, phản động và các phần tử cơ hội chính trị tìm cách tăng cường chống phá Đảng, Nhà nước dưới nhiều hình thức, thủ đoạn rất tinh vi. Việc trang bị cho các nhà khoa học trẻ, thế hệ tương lai của đất nước, vừa có bản lĩnh chính trị tốt lại vừa phải có hiểu biết, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ là yêu cầu thiết yếu. Các nhà khoa học trẻ khi được giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng trở thành những người vừa “hồng” vừa “chuyên” sẽ vững vàng tham gia vào công cuộc đấu tranh bảo vệ đất nước.

Từ khóa: Nhà khoa học trẻ, chính trị, chuyên môn, “hồng” và “chuyên”.

Abstract: In the current context, the international and domestic situation has complex developments and many challenges. Besides, the deepening of the country's comprehensive reform raises many new theoretical and practical issues. Hostile, reactionary forces and political opportunists seek to increase sabotage against the Party and State under many forms with very sophisticated tricks.

Equipping young scientists, the country's future generation with both political courage and good knowledge as well as expertise is an indispensable requirement. When the young scientists are educated, trained, and nurtured to become both “pink” and “professional” people, they will firmly participate in the struggle to protect the country.

Keywords: Young scientists, politics, expertise, “pink” and “professional”.

1. Đặt vấn đề

Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên luôn là nhiệm vụ chính trị được Đảng và Nhà nước ta chú trọng, quan tâm. Từ nhiều năm qua, Đảng và Nhà nước ta vẫn luôn thấm nhuần tư tưởng đó của Bác và xác định công tác đào tạo, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, đặc biệt là thế hệ thanh niên “vừa hồng, vừa chuyên”. Đây cũng là

* TS - Viện Từ điển học và Bách khoa thư Việt Nam; Email: thanhnga.2606@yahoo.fr

việc làm vô cùng cần thiết trong bối cảnh công cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái của các thế lực thù địch hiện nay đang diễn ra khó khăn và phức tạp.

2. Khái niệm “Hồng” và “Chuyên” trong Bản Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi thảo bản Di chúc vào năm 1965. Qua một số lần chỉnh sửa, văn bản này được hoàn chỉnh vào tháng 5.1969. Trong Di chúc, Bác đã viết: “Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên, đào tạo họ trở thành những người kế thừa xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”” (theo *Báo Điện tử Chính phủ* đăng ngày 21.8.2014) [4]. Những năm sau đó, nhiều Ban, Bộ ngành, Cơ quan, Tổ chức,... chú trọng việc thực hiện theo lời dạy của Bác và xem nó như một nhiệm vụ chính trị quan trọng của đơn vị. Năm 2019, nhân dịp kỷ niệm 129 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 50 năm thực hiện Di chúc của Người, Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh tổ chức Hội thảo chuyên đề “Xây dựng đội ngũ cán bộ trẻ “vừa hồng, vừa chuyên” và việc rèn luyện lễ lối, tác phong cán bộ Đoàn theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” (theo *Trang thông tin điện tử tổng hợp của Ban Thi đua - Khen thưởng Trung ương*) [15]. Ngoài ra, còn có rất nhiều các bài viết trên các trang thông tin điện tử, tạp chí, báo,... về lĩnh vực này. *Trang tin điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh* ngày 30.4.2016 có bài viết “Bàn về hồng và chuyên” [5] của tác giả Nguyễn Hải Phú; *Báo Lâm Đồng Online* ngày 21.3.2016 có bài viết *Đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ vừa “hồng” vừa “chuyên”* [6] của tác giả Văn

Nhân; *Báo Nhân dân điện tử* ngày 23.12.2022 có bài viết “Để có cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên” và “sạch”” [7] của tác giả Nguyễn Văn Đăng; *Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam* ngày 27.3.2020 có bài viết “Giáo dục thanh niên vừa “hồng” vừa “chuyên” theo Di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh” [16] của tác giả Nguyễn Bảo Minh; *Báo Bà Rịa - Vũng Tàu* ngày 15.12.2022 có bài viết “Xây dựng thế hệ chủ nhân tương lai của đất nước “vừa hồng vừa chuyên”” [9] của tác giả Hiền Hạnh; *Báo Tiền Phong* ngày 19.5.2019 đăng bài “Vừa hồng, vừa chuyên thời hội nhập” [10] của tác giả Trường Phong; *Tạp chí của Ban Tuyên giáo Trung ương* ngày 29.01.2021 đăng bài “Giáo dục đạo đức thanh niên vừa ‘hồng’ vừa ‘chuyên’ thời đại mới” [8]; *Tạp chí Quốc phòng Toàn dân* ngày 24.5.2019 có bài viết “Giáo dục thanh niên Quân đội “vừa hồng, vừa chuyên” theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh” [11] của tác giả Nguyễn Kiêm Viện; *Cổng thông tin điện tử Bộ Công an* ngày 18.5.2019 có bài viết “Xây dựng đội ngũ cán bộ trẻ “vừa hồng, vừa chuyên” theo gương Chủ tịch Hồ Chí Minh” [12] của tác giả Linh Vũ; *Cổng thông tin điện tử Viện Chiến lược và Chính sách Tài chính* ngày 17.8.2015 có bài viết “Ngành Tài chính cần xây dựng đội ngũ vừa “hồng”, vừa “chuyên”” [13] của tác giả Việt Tuấn;... Ngoài ra, còn có rất nhiều các tổ chức như Trường học, Ngân hàng, các Sở Ban ngành,... đăng tải những bài viết về nội dung này. Các bài viết đề cập đến các đối tượng cụ thể khác nhau: đoàn viên, thanh niên, thế hệ trẻ, cán bộ trẻ,... ở các lĩnh vực, ngành nghề khác nhau. Song, điểm chung là đều hướng tới xây dựng đội ngũ vừa “hồng” vừa “chuyên”, là những người vừa có bản lĩnh chính trị vững vàng, có tư tưởng, đạo đức, lối sống tốt, lại vừa

có hiểu biết, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ. Nói cách khác, xây dựng đội ngũ có đủ phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Có thể nói, xây dựng đội ngũ đoàn viên, thanh niên, cán bộ, đảng viên vừa “hồng” vừa “chuyên” là quan điểm nhất quán trong tư tưởng “trồng người” của Chủ tịch Hồ Chí Minh và được Đảng và nhân dân ta lĩnh hội, tiếp thu và không ngừng thực hiện. Vậy, “hồng”, “chuyên” được hiểu như thế nào cho đúng?

“Hồng”, “chuyên” là hai từ Hán Việt. Trong *Hán Việt tự điển* của tác giả Thiều Chửu, “hồng - 紅” nghĩa là màu đỏ, màu hồng [1, tr. 427]; “chuyên - 專” là chuyên môn, chuyên chú, thông thạo lĩnh vực nhất định nào đó [1, tr.137]. Trong *Từ điển tiếng Việt* do tác giả Hoàng Phê chủ biên, “hồng” để chỉ một người có tư tưởng vô sản, tư tưởng cách mạng [3, tr.599]; “chuyên” là người có kiến thức chuyên môn sâu, hiểu biết rộng [3, tr.250]. Như vậy, “hồng” chỉ một người giác ngộ cao, trình độ hiểu biết chuyên sâu về chính trị, mang tính giai cấp, ở đây có nghĩa là người giác ngộ cao về chủ nghĩa cộng sản. “Chuyên” là trình độ chuyên môn về một ngành nghề nào đó, là năng lực để thực hiện một nhiệm vụ, một chức trách nào đó.

Trong một số bài viết, các tác giả cũng đưa ra định nghĩa về hai từ “hồng” và “chuyên”. Theo tác giả Hoàng Bạch qua bài viết “*Thấm nhuần lời dạy của Bác về Đức và Tài, “Hồng” và “Chuyên” của người cán bộ*” [14] trên trang *Nhân văn Việt* vào tháng 5.2021: “Hồng” ở đây có thể được hiểu bao gồm cả phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, là lòng trung thành vô hạn đối với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân, với chế độ xã hội chủ nghĩa; là trình độ giác ngộ mục tiêu; lý

tưởng chiến đấu vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, sẵn sàng chiến đấu hi sinh cho mục tiêu, lý tưởng cao đẹp đó. “Hồng” còn thể hiện ở đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, thể hiện ở lối sống giản dị, trong sạch, lành mạnh. “Chuyên” ở đây bao gồm trình độ, năng lực chuyên môn nghiệp vụ. “Chuyên” không chỉ là làm chủ được tri thức khoa học, có sự hiểu biết thấu đáo về lĩnh vực chuyên môn mà mình hoạt động, mà “chuyên” còn bao gồm cả kỹ năng thực hành. Dù hoạt động trên bất cứ lĩnh vực chuyên môn nào thì người có “chuyên” phải là người có sự hiểu biết thấu đáo và thực hành thành thạo các công việc mà mình đảm nhiệm. Người chỉ rõ: Đảng yêu cầu cán bộ và đảng viên chẳng những thạo về chính trị mà còn giỏi về chuyên môn, không thể lãnh đạo chung chung.

Như vậy, nói một cách khái quát, vừa “hồng” vừa “chuyên” nghĩa là yêu cầu một người phải vừa có lý tưởng cộng sản, bản lĩnh chính trị tốt lại vừa phải có hiểu biết, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ. Đảng ta yêu cầu một cán bộ phải có đủ trình độ cả hai lĩnh vực chính trị và chuyên môn, trong đó cái gốc là chính trị, chuyên môn là quan trọng. Hay nói cách khác, đối với mỗi con người lấy đạo đức là gốc, là nền tảng. Song Chủ tịch Hồ Chí Minh không vì thế mà xem nhẹ tài năng. Theo Bác, đạo đức là trong hành động, lấy hiệu quả thực tế làm thước đo. Do vậy, Người luôn đặt đạo đức bên cạnh tài năng, gắn đức với tài, hồng với chuyên. Theo Bác, lớp người xây dựng chủ nghĩa xã hội phải vừa “hồng”, vừa “chuyên”, chính là vừa phải có đạo đức, vừa phải có trình độ chuyên môn. Nói cụ thể là phải có đức và tài. Nhiệm vụ của Đảng là phải đào tạo lớp người vừa có lý tưởng cách mạng, có phẩm chất chính trị, tinh thần trách nhiệm, không ngại khó, ngại khổ phục vụ nhân dân, đất nước; vừa có học vấn,

trình độ chuyên môn. Theo Người: “Thanh niên phải có đức, có tài. Có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì lợi ích cho xã hội, mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không có tài ví như ông Bụt không làm hại gì, nhưng cũng không lợi gì cho loài người” [2, tr. 172]. Chính bởi vậy, bàn về hai chữ “hồng”, “chuyên” có rất nhiều cách nói: “hồng trước chuyên sau”, “hồng thấm thì chuyên mới thâm” hay “vừa hồng vừa chuyên”. Tùy hoàn cảnh cụ thể mà cụm từ “hồng”, “chuyên” có cách diễn đạt khác nhau song bản chất thì vẫn phải đủ cả hai. Bởi lẽ, nếu chỉ có “hồng” mà không có “chuyên” sẽ không đáp ứng được nhu cầu phục vụ hay lãnh đạo. Nếu chỉ có chuyên môn mà không có trình độ chính trị thì sẽ không vững vàng. Có trình độ chính trị là điều kiện cho chuyên môn phát triển. Ngược lại, người có chuyên môn phát triển phải học tập, rèn luyện nâng cao trình độ giác ngộ về chính trị, để có thái độ làm việc với tinh thần trách nhiệm cao. Chính bởi vậy, bản thân mỗi người phải luôn nỗ lực rèn luyện không ngừng để trau dồi cả về chính trị và chuyên môn.

3. Xây dựng đội ngũ các nhà khoa học trẻ vừa “hồng” vừa “chuyên” trong bối cảnh hiện nay

Trong Di chúc của Bác Hồ, “hồng” và “chuyên” được dùng để nói về đội ngũ thanh niên. Theo *Từ điển tiếng Việt* do tác giả Hoàng Phê chủ biên, “Thanh niên là những người còn trẻ, đang ở độ tuổi trưởng thành” [3, tr. 1169]. Trong bài viết này, chúng tôi muốn dùng hai chữ “hồng” và “chuyên” đối với các nhà khoa học trẻ. Điều 23 *Nghị định 40/2014/NĐ-CP* “Quy định việc sử dụng, trọng dụng cá nhân hoạt động khoa học và công nghệ” quy định: nhà khoa học trẻ tài năng là cá nhân hoạt động

khoa học và công nghệ dưới 35 tuổi,... Như vậy, ở nước ta, nhà khoa học trẻ được quy định là những người hoạt động trong lĩnh vực khoa học và công nghệ, dưới 35 tuổi. Từ hai định nghĩa trên, có thể thấy rằng “nhà khoa học trẻ” cũng được xem là một bộ phận của đội ngũ “thanh niên”.

Xã hội ngày càng phát triển, tình hình thế giới có nhiều biến động, công cuộc giáo dục thế hệ trẻ Việt Nam vừa “hồng” vừa “chuyên” theo *Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh* càng trở thành việc mang tính cần thiết.

Trong xu thế hội nhập kinh tế, quốc tế sâu rộng hiện nay, lý tưởng cách mạng, lập trường tư tưởng chính trị vững vàng của thế hệ trẻ Việt Nam chính là sự khẳng định vai trò, vị thế của nước ta trên trường quốc tế. Điều đó góp phần khẳng định Việt Nam có một thể chế chính trị ổn định, môi trường an ninh được bảo đảm, một nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, sớm trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

Để thực hiện điều đó cần phải có sự chung tay của cả xã hội. Trước tiên, việc vận dụng tư tưởng giáo dục đội ngũ cán bộ, đảng viên vừa “hồng” vừa “chuyên” phải được quán triệt và vận dụng sáng tạo, đầy đủ, toàn diện tư tưởng Hồ Chí Minh về sự cần thiết, mục tiêu, nội dung, phương thức giáo dục thanh niên theo tinh thần *Chỉ thị số 42-CT/TW* ngày 24.3.2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XI về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030”. Ngoài ra, tăng cường giáo dục đội ngũ cán bộ, đảng viên thông qua những tấm gương điển hình tiên tiến, cá nhân có thành tích vượt trội.

Việc học tập đạo đức, lối sống và làm theo tư tưởng của Bác phải càng được coi trọng và

đẩy mạnh thực hiện. Về tư tưởng vừa “hồng” vừa “chuyên” đối với cán bộ, đảng viên phải được phát huy, coi trọng, đặc biệt đối với các nhà khoa học. Bởi lẽ, với những người có trình độ học vấn cao, có chuyên môn cao, đã đứng vào hàng ngũ của Đảng mà không thường xuyên rèn luyện, phấn đấu thì “sắc hồng” trong họ sẽ bị phai mờ và dẫn đến việc họ xa rời, thậm chí phản bội lại tổ chức hay nhận thức chính trị lệch lạc, trở thành kẻ tiếp tay cho các thế lực thù địch, chống phá Đảng và Nhà nước ta. Không những thế, nhà khoa học trẻ, ở tầng lớp trí thức còn là một trong những đối tượng mà các thế lực thù địch hướng vào tác động lôi kéo vì chúng nhận thức được đây là tầng lớp có sức lan tỏa lớn về mặt tư tưởng trong xã hội hiện nay và giữ vai trò chi phối xã hội trong tương lai. Khi được giác ngộ cao, có trình độ hiểu biết chuyên sâu về chính trị, các nhà khoa học trẻ sẽ có được tư tưởng lập trường kiên định để không biến thành những công cụ của thế lực thù địch phản động và không để tình trạng suy thoái tư tưởng đạo đức xảy ra. Chính vì vậy, bồi dưỡng, giáo dục chính trị, tư tưởng cho các nhà khoa học trẻ vừa “hồng” vừa “chuyên” mang tính cấp bách. Để thực hiện được điều đó, chúng tôi cho rằng cần phải xác định được các mục tiêu cụ thể như sau:

Thứ nhất, phải xây dựng một đội ngũ các nhà khoa học trẻ được trang bị về học thức, chuyên môn nghề nghiệp, lý luận chính trị, có phẩm chất chính trị vững vàng, có bản lĩnh khoa học cao. Một nhà khoa học phải có ý thức trang bị cho mình những kiến thức chuyên sâu liên ngành, đa ngành; không ngừng mở rộng giao lưu quốc tế để tiếp cận rộng rãi và nhanh nhạy với những phát triển mới của thế giới. Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, khi cuộc cách mạng 4.0 đang phát triển mạnh mẽ, các nhà khoa học trẻ phải phát huy được năng lực, vai trò của mình

trong chuyên đổi số và công nghệ số. Vì qua đó, sẽ mở ra nhiều cơ hội và thách thức về nghiên cứu khoa học đối với các nhà khoa học nói chung và các nhà khoa học trẻ nói riêng. Hơn nữa, đội ngũ nhà khoa học trẻ có năng lực cao, chuyên môn sâu sẽ tạo ra những sản phẩm đạt chuẩn mực quốc tế về chất lượng học thuật, để từ đó giúp định hướng chính sách của Việt Nam ở sân chơi khu vực và quốc tế trong tình hình mới, giai đoạn mới như hiện nay.

Thứ hai, bên cạnh công tác chuyên môn, các nhà khoa học trẻ còn phải được giáo dục, rèn luyện để không ngừng nâng cao trình độ lý luận chính trị bằng cách tích cực tham gia các chương trình bồi dưỡng, giáo dục chính trị, tư tưởng về chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng, thành tựu của công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong toàn Đảng, toàn quân và toàn dân. Các quan điểm chống phá của các thế lực thù địch ngày càng tinh vi, xảo quyệt hơn. Việc học tập lý luận chính trị giúp các nhà khoa học trẻ kịp thời nắm được bản chất, nội dung, hình thức biểu hiện của các quan điểm chống phá của các thế lực thù địch. Hơn nữa, việc tích cực bồi dưỡng nâng cao trình độ mọi mặt góp phần quan trọng đối với việc nâng cao bản lĩnh chính trị, tăng cường tính nhạy bén chính trị, chủ động vận dụng lập trường, quan điểm phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để phân tích, nhận diện, phê phán những quan điểm, nhận thức sai trái, đấu tranh có hiệu quả với âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch.

Thứ ba, phải giúp các nhà khoa học trẻ khi còn chưa đứng trong đội ngũ của Đảng luôn nhận thức được tầm quan trọng của việc

không ngừng trau dồi trình độ chính trị, trình độ chuyên môn để từng bước rèn luyện bản thân mình trở thành một công dân tốt cho xã hội, góp phần xây dựng đất nước. Khi trở thành người đảng viên rồi vẫn không ngừng phải tiếp tục rèn luyện, phấn đấu nâng cao trình độ chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực lãnh đạo hơn nữa để đáp ứng nhiệm vụ được cấp trên giao theo yêu cầu của Đảng.

Thứ tư, các nhà khoa học trẻ, là tầng lớp trí thức, hoặc còn là đảng viên thì cần phải phát huy, tự nêu gương, nói đi đôi với làm; ngoài việc tự tu dưỡng bản thân, trong công việc và cuộc sống hàng ngày còn phải cố gắng tạo uy tín với tập thể, xây dựng khối đoàn kết; phát huy tinh thần xung phong của thanh niên trước những công việc khó khăn, gian nan. Học tập ở Bác đức tính khiêm tốn, siêng năng, chủ động, sáng tạo, vượt qua mọi khó khăn trong công tác hoàn thành chức trách nhiệm vụ được giao.

4. Kết luận

Các nhà khoa học trẻ trong bất cứ thời đại nào cũng là lực lượng xã hội to lớn, một trong những nhân tố quan trọng quyết định tương lai, vận mệnh của các quốc gia dân tộc trên thế giới. Ở nước ta, trong bối cảnh tình hình mới, Đảng và Nhà nước ta đã xác định: Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch là nhiệm vụ trọng yếu, có ý nghĩa sống còn trong bảo vệ Đảng, Nhà nước, bảo vệ nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa. Chính bởi vậy, việc giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng cho thanh niên nói chung, các nhà khoa học trẻ nói riêng trở thành những người vừa “hồng” vừa “chuyên”, vừa có bản lĩnh chính trị vững vàng, vừa có năng lực công tác chuyên môn để tham gia vào công cuộc đấu tranh đó là việc làm vô cùng quan trọng và cần thiết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Thiều Chửu, *Hán Việt tự điển*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, Hà Nội, 2011.
- [2] *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Tập 9, Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011.
- [3] Hoàng Phê (Chủ biên), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb. Từ điển bách khoa, Hà Nội, 2010.
- [4] <https://baohinhphu.vn/toan-van-di-chuc-cua-chu-tich-ho-chi-minh-102169104.htm>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [5] <https://hcmcpv.org.vn/tin-tap-chi/so-tay-xay-dung-dang-4-2016/ban-ve-hong-va-chuyen-1463364277>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [6] <https://baolamdong.vn/xahoi/201603/dao-tao-boi-duong-the-he-tre-vua-hong-vua-chuyen-2675412/>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [7] <https://nhandan.vn/de-co-can-bo-vua-hong-vua-chuyen-va-sach-post731434.html>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [8] <https://tuyengiao.vn/theo-guong-bac/giao-duc-dao-duc-thanh-nien-vua-hong-vua-chuyen-thoi-dai-moi-131946>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [9] <https://www.baobariavungtau.com.vn/chinh-tri/202212/tong-bi-thu-nguyen-phu-trong-xay-dung-the-he-chu-nhan-tuong-lai-cua-dat-nuoc-vua-hong-vua-chuyen-966951/>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [10] <https://tienphong.vn/vua-hong-vua-chuyen-thoi-hoi-nhap-post1112238.tpo>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [11] <http://tapchiquptd.vn/vi/theo-guong-bac/giao-duc-thanh-nien-quan-doi-vua-hong-vua-chuyen-theo-di-chuc-cua-chu-tich-ho-chi-minh/13799.html>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [12] <https://bocongan.gov.vn/tintuc/Pages/lists.aspx?Cat=18&ItemID=25503>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [13] https://mof.gov.vn/webcenter/portal/vclvcstc/pages_r/1/chi-tiet-tin?dDocName=BTC357717. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [14] <https://nhanvanviet.com/ho-chi-minh/tham-nhuan-loi-day-cua-bac-ve-duc-va-tai-hong-va-chuyen-cua-nguoi-can-bo/>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [15] <http://thidukhenthuongvn.org.vn/dien-dan/xay-dung-doi-ngu-can-bo-tre-vua-hong-vua-chuyen-nhu-loi-bac-dan>. Tra cứu ngày 28.9.2023.
- [16] <https://hochiminh.vn/tu-tuong-dao-duc-ho-chi-minh/nguyen-cuu-tu-tuong-dao-duc-ho-chi-minh/giao-duc-thanh-nien-vua-hong-vua-chuyen-theo-di-chuc-ho-chi-minh-2428>. Tra cứu ngày 28.9.2023.